

Gloei

EDWARD VAN DE VENDEL

GLOEI

INTERVIEWS EN
GEDICHTEN

MET PORTRETTEN VAN
FLOOR DE GOEDE

ANDER WERK VAN EDWARD VAN DE VENDEL

BOEKEN OVER TYCHO EN OLIVER:

De dagen van de bluegrassliefde (2009, 2015) Gouden Zoen 2000
Ons derde lichaam (2006) Gouden Zoen 2007
Oliver (2015) Gouden Lijst 2016

BOEKEN SAMEN MET EEN JONGERE GESCHREVEN:

De gelukvinder (2008, met Anoush Elman)
Het kankerkampioenschap voor junioren (2015, met Roy Looman)

DICHTBUNDELS:

Ik juich voor jou (2013, met tekeningen van Wolf Erlbruch)
Gouden Poëziemedaille 2014
Wat je moet doen als je over een nijlpaard struikelt
(2019, met tekeningen van Martijn van der Linden)
Zilveren Griffel 2020, Zilveren Penseel 2020, Gouden Poëzie-
medaille 2020

ANDER WERK VAN FLOOR DE GOEDE
Dansen op de vulkaan (2013, Oog en Blik / De Bezige Bij)

VOOR OVERIGE BOEKEN, WAARONDER DE KINDERBOEKEN

DIE EDWARD EN FLOOR SAMEN MAAKTEN:

www.edwardvandevedel.nl
www.doyouknowflo.nl

Amsterdam • Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij
2020

6	Querijn
30	Marijke
58	Dylan
78	Jannina
96	Lenno
128	Thomas
148	Zeno & Levi
170	Priscilla
190	Hayk
214	Siebe
232	Nora
250	Quentin
272	Sanjana
298	Huug
318	Senna & Hélène
340	Ahmad
370	Jasmijn
388	Joy & Emma
414	Redouane
434	Sophie
462	Ntando

www.edwardvandevedel.nl
www.doyouknowflo.nl
www.querido.nl

Copyright tekst © 2020 Edward van de Vendel
Copyright illustraties © 2020 Floor de Goede
Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt, in enige vorm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Em. Querido's Uitgeverij.

Vormgeving Roald Triebels

ISBN 978 90 451 2453 7 / NUR 240

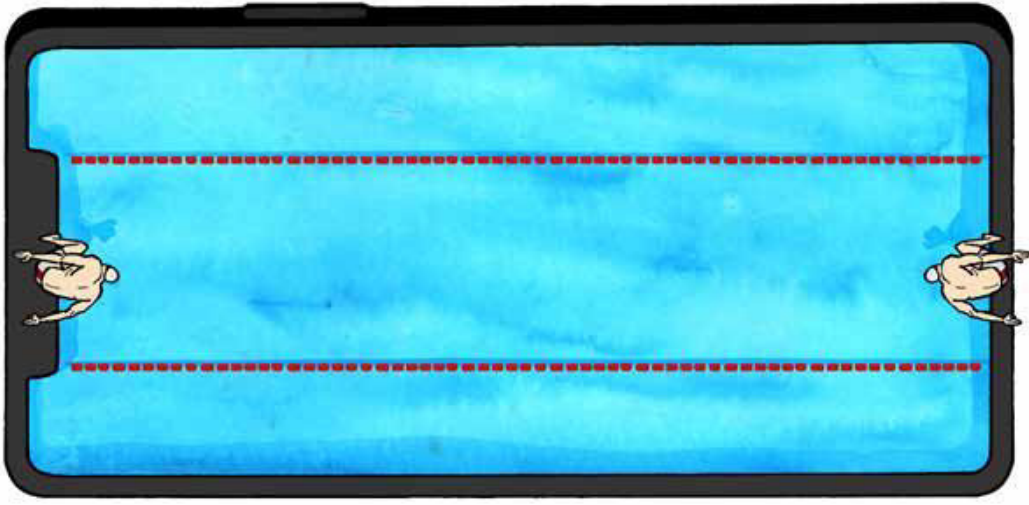
QUERIJN

EEN OMHELZING

Twee jongens
hebben zich voorbereid.
Ze hebben tijd besteed
aan plagerige vragen,
lagen dagenlang te wachten
op een inlog, op een hoi,
verzonden wat ze vonden,
wat ze deden,
wat ze dachten,
totdat er vonk na vonk
een online vlam begon,
die heel misschien tot offline vuur kon branden.

Toen hebben ze
gedurfd, gedatet,
gewandeld en gegeten,
in de studentenkamer van de een op bed gezeten,
spelers, boy-atleten,
zeven centimeter afstand tussen hun handen,
rond de honderd tussen hun monden,
en nu,
na de laptopflitsen
van een Netflixfilm:
stilte.

Dit is de finish.
En wie van hen bezit op dit moment
die innerlijke mix
van moed, vertrouwen en onhoudbaarheid?
O – allebei!
Daar gaan hun vingers.
Daar hun lippen.
Elk begin van liefde is olympisch.
Die medailles elke dag.
Die ongelofelijk vrije slag.

EEN OMHELZING

QUERIJN (18, hij/hem)

is professioneel zwemmer, met als hoofddoel: deelname aan de Paralympische Spelen.

Wat betekent water voor jou?

Weet je, ik was eigenlijk een voetballer. Ik was een gewone jongen, dat ben ik natuurlijk nog steeds, een van een drieling, en we gingen alle drie op voetbal. Maar toen ik acht was kreeg ik reuma. Ik moest een nieuwe sport kiezen en kwam op zwemmen uit, want dat geeft de minste weerstand op je gewrichten. Ik weet de eerste keer nog dat ik in het water lag. Ik voelde me zo vrij. Water, ja, ik weet niet. Als ik zwem, voel ik me zoveel beter dan wanneer ik langs de kant sta.

Kun je iets meer vertellen over die eerste keer?

Het is lang geleden, maar ik weet nog dat het meteen goed voelde toen ik in het water sprong. Ik had ook geen pijn meer. Tijdens de hele training voelde ik niks. Het gevoel van water is met geen woord te beschrijven. Het moment dat je in het water duikt en het water om je heen voelt...

Het klinkt als een soort omhelzing.

Dat is het ook, dat is het ook! Ik ben één met het water, het water en ik zijn één geheel. Zonder water ben ik nog maar een halve persoon. Water maakt me eigenlijk af.

Is de aantrekkingskracht van water ook vaart, vooruitgang, snelheid?

Het is leuk om hard te zwemmen. Om überhaupt vooruit te komen. En ik heb grote stappen gemaakt.

Zonder pijn...

Je voelt dat je fysiek steeds sterker wordt. Maar ook qua reuma. In het begin had ik natuurlijk nog wel meer pijn dan nu, ik merk dat ik in-tussen sommige dingen beter kan uitvoeren en ik ken de trucjes om in het water minder pijn te hebben. Die ik dan ook weer op het land kan proberen.

Dus het zwemmen is ook een soort therapie?

De dokter zei: zwemmen is het beste wat je kunt doen. Topsport wordt afgeraden, maar door te zwemmen blijven je gewrichten soepel en groeien ze – bij wijze van spreken – niet helemaal vast, ze worden niet de hele tijd stijf.

Topsport wordt afgeraden?

Eigenlijk wel. De dokter zegt: je bent de enige die ik ken die reuma heeft en zoveel traint. Dat is wel grappig om te horen. Ik weet niet wat anderen doen om zichzelf te verbeteren, maar ik hou van uitdagingen.

Hoeveel uur per week train je?

Achtentwintig uur. Daarvan is twintig uur zwemtraining, vijf uur landtraining en drie uur krachttraining.

Zijn die land- en krachttrainingen niet extra zwaar voor jou?

Soms wel. Maar uiteindelijk wil je sterk worden. En het gaat niet alleen om pijn. De grootste klacht bij reuma is dat je chronisch moe bent. Mensen denken vaak: reuma, dat is iets van je gewrichten. Maar soms kan ik een bepaalde training niet aan vanwege vermoeidheid, terwijl ik diezelfde oefening de dag erna wel kan.

Kun je iets vertellen over hoe de reuma ontdekt werd?

Dat was op een hele gekke dag. Ik was een jaar of acht. Ergens in februari. Ik weet nog heel goed wat ik die dag deed. Ik stootte mijn linker-been aan een tafel met hoeken, bij het opstaan van de bank. En dat

deed heel veel pijn. Diezelfde dag vroeg mijn moeder of ik mijn broer-tje van het schoolplein wilde ophalen, hij was daar aan het spelen. En toen viel ik met de fiets, en had weer hartstikke veel pijn. Daarna aten we, de pijn ging niet weg, ik kon er 's nachts niet van slapen en de volgende ochtend was mijn knie heel dik. We gingen naar de huisarts. Ik kreeg maandenlang fysiotherapie, maar de pijn hield aan. Uiteinde-lijk zijn we bloed gaan prikken en toen bleek dat ik reuma had. Alle kinderen met reuma weten precies op welke dag het begon.

De stomme tafel is het symbool van het begin.

Die is uiteindelijk weggegaan. Ik ben nooit blij geweest met dat ding. Maar ik heb geen haatverhouding met mijn reuma.

Nee?

Nee. Nooit gehad ook. Reuma heeft me uiteindelijk zoveel moois ge-bracht. En het is ook maar reuma. Er zijn mensen die er veel slechter aan toe zijn, ik heb niets te klagen.

Was je een wild jongetje?

Ja, net als mijn twee broertjes. En we zijn het nog steeds.

Hoe gaat een wild jongetje van acht met pijn om?

Moelijk. De eerste dagen lag ik op de bank, ik kon niet eens lopen. Mijn moeder weet het nog heel goed. En daarna moest ik een tijd met krukken naar school.

En met pijn in je linker knie.

Uiteindelijk is het ook in mijn rechterknie gaan zitten en in mijn heu-pen, mijn enkels en een beetje in mijn vingers. Dus het breidt zich langzaam uit. Schrijven gaat bijvoorbeeld moeilijker. Dat geef ik aan, en dan kijkt de dokter naar mijn gewrichten en zegt: ja, er zit wat vocht. Wat betekent dat er een ontsteking is. Maar het is ook hoe je ermee omgaat. Als je uiteindelijk veel rust neemt, kun je het minder erg voor jezelf maken.

En de vermoeidheid?

Pijn leer je te onderdrukken, maar vermoeidheid is anders, die is over-

weldigend. Je kunt niet zeggen: nu ben ik even niet meer moe. Vooral het laatste halfjaar had ik daar erg veel last van. Dat blijft moeilijk.

Waarom zeg je toch: het heeft me zoveel gebracht?

Nou ja, ik ben blij met mijn leven. Ik zit in het Nederlandse Paralympische team en zwemmen is al acht jaar mijn leven. Toen ik begon, stroomde ik snel door naar de betere groepen, tot ik bij de A-selectie kwam en uiteindelijk zwem ik nu onder de bondscoach.

De Spelen van Tokyo zijn het grote doel?

Ja, absoluut. Tokyo halen is een realistisch doel en uiteindelijk gaan we ervoor om minimaal brons te halen.

Wat moet je doen om naar de Spelen te mogen?

Ik moet gewoon een bepaalde tijd zwemmen. Als ik die tijd haal wordt er nog naar startplekken gekeken en zo, maar dat is nu niet van belang. Ik moet de tijd halen, en die kans is zeer aanwezig. Omdat ik gewoon weet dat ik daartoe in staat ben. Ik heb hem nog niet gezwommen, maar het zit er wel in. Dat weet de coach en dat weet ik ook.

Je zwemt nu al heel wat jaren. Ben je jezelf als sporter beter gaan begrijpen?

Ja, in alles. En ik heb ook mensen om me heen die me dingen uitlegen. Een voorbeeld: om mezelf te motiveren riep ik op het startblok altijd: 'Kom op, je kan het!' Dat irriteerde de andere zwemmers, want dat moment, de stilte tijdens de start, is natuurlijk belangrijk voor de concentratie. Dus nu zeg ik het in mezelf, of heel zachtjes. Verder begin je steeds beter te begrijpen dat in topsport zoveel dingen samenhangen. Niet alleen de wedstrijd zelf, maar ook wat je de dag eraan voorafgaand hebt gedaan. Hoe je hebt gegeten. Of je goed geslapen hebt. Of je in het weekend weg bent geweest. Van alles.

Kun je aangeven wat je van jezelf als reumapatiënt beter hebt leren begrijpen?

Ehm... Ik deed vroeger nog wel moeilijk over reuma. Ik was altijd aan het zeiken – zeiken tussen haakjes dan. Ik zeurde over mijn reuma, laten we het zo zeggen. Over de pijn vooral. Ik zei tegen mijn moeder en vader dat ik pijn had. Dat heb ik afgeleerd.

Waarom?

Kijk, als ik tegen mijn moeder zeg dat ik pijn heb, helpt ze me natuurlijk. Maar je hebt er niets aan als je omgeving het weet. Je brengt jezelf in een negatieve sfeer, en daar blijf je in hangen. Je kunt veel beter iets anders gaan doen. Ik zeg wel nog altijd: 'Ik ben moe, mam.' Maar hoe vaker ik zeg dat ik moe ben, hoe meer zorgen ze zich maakt.

Begrijp ik het goed dat je de pijn beter kunt verslaan als je hem negeert?

Nou, negeert... Dat wil ik niet zeggen. Maar je kunt beter een omweg nemen door... een filmpje te gaan kijken of zo. Door iets te drinken.

Maar bij de vermoeidheid is dat lastiger?

Absoluut. Bij de pijn weet ik inmiddels een omweg te maken, maar ik denk dat vermoeidheid de grootste hinder is die ik van mijn handicap ondervind. Ik zeg er denk ik te veel over. Of eigenlijk weet ik dat wel zeker. Ha ha. Ik hoor mijn teamgenoten altijd zeggen: 'Je bent weer moe zeker?' We maken er grappen over. Maar ja, ik weet niet – als ik heel moe ben en het gaat niet, dan wil ik dat ze weten waardoor het komt. Dat ze niet denken dat ik mijn best niet doe. Snap je wat ik bedoel? Misschien draaf ik daar een beetje in door. Ik moet de omweg nog vinden.

Kun je ons meenemen naar een bepalend moment in jouw zwemcarrière?

Ik denk meteen aan de eerste keer goud op een Nederlands kampioenschap. Op de honderd meter rugzwemmen. Ik was zestien. Het was in Eindhoven in het zwembad – mijn ouders zaten op de tribune, helemaal bovenin, en ik tikte als eerste aan. Maar dat is nog niet bepalend, want je hebt verschillende klassen in het paralympische zwemmen, in welke klasse je zwemt hangt af van je beperking. Je zwemt tegen het wereldrecord in je eigen klasse. Dus ik wist nog niet zeker of ik eerste was, dat duurde een paar seconden. Toen hoorde ik mijn naam, hij verscheen ook achter de één op het scorebord, en ik keek naar mijn ouders. Ze stonden te juichen. En niet alleen zij, ook alle anderen van mijn club. Ik denk niet dat ik het gevoel dat ik toen had ooit kan evenaren. Misschien als ik een paralympische medaille haal...

Je keek meteen naar je ouders?

Dat doe ik altijd. Ook vooraf. Als ik aan kom lopen voor de start kijk ik even naar de tribune, en dan zie ik mijn ouders zitten, en die zwaaien naar me. Voordat ik start geef ik ze altijd een handkusje.

Echt waar?

Ja, ik ben de enige in mijn team die dat doet. Ik geef ze altijd een handkusje omdat... ja ik weet niet... mijn ouders zijn toch mijn alles. Ik wil daarmee gewoon zeggen: fijn dat jullie hier zijn en dank je wel, eigenlijk. Gewoon, dat ik van ze hou. Ik doe het ook als ze er niet zijn. Als ze via de livestream kijken. Dan schrijft mijn moeder achteraf een appje: *ah lief, je kusje*.

Zie je nu nog voor je hoe je moeder toen op de tribune stond?

Ze stond letterlijk te springen. Juichend te springen. Ze is helemaal niet zo'n fanatieke sportmoeder eigenlijk, ze heeft me ook nooit verteld hoe ik iets moet doen. Mijn vader ook niet. Ze lieten de coaches het werk doen. Ik denk dat ik daar geluk mee heb gehad. Dat mijn ouders mij loslieten in het zwemmen en me al vroeg zelfstandig hebben laten zijn. Maar om terug te komen op dat moment: ik zag mijn ouders springen, ik wist dat ik eerste was, en ik ging op die lijn zitten en zwaaide naar ze. En ik liet denk ik mijn spierbal zien. Om even te laten zien wie ik was. Tegenwoordig doe ik dat wat bescheidener, hoor.

Waarom?

Ik denk dat ik mezelf nu een beetje arrogant zou vinden. Het is voor andere zwemmers niet leuk dat jij helemaal uit je dak gaat. Als je paralympisch goud wint, oké, dan is het wat anders. Maar ik was toen al zo lang aan het opbouwen, en eindelijk lukte het. Mijn moeder gooide het ook meteen in de familiegroepsapp. Het is net als op een verjaardag. Je krijgt heel veel felicitaties. Terwijl je helemaal niet jarig bent!

Is er nog zo'n moment?

Ehm... toen ik dertien was. Ik mocht op een trainingskamp met het hele paralympische team, en aan het eind werd er van elke sport één iemand gekozen die uitblonk. Niet alleen qua inzet, maar ook sociaal en zo. Dat won ik toen. Ik was helemaal verbaasd. Met het geld dat ik

ervoor kreeg, kon ik naar het beste zwembad in Nederland. En daar zei iemand: ik denk dat je moet gaan trainen bij Robin van Aggele. Ik zei: 'Wie is Robin van Aggele?' Maar dat is een ex-zwemmer die een van de beste coaches van Nederland is. Als ik hem niet had leren kennen, denk ik niet dat ik hier nu stond.

Waarom is hij zo bijzonder?

Om te beginnen: hij is een zwemfanaat. Voor zwemmen geeft hij alles op. Hij doet de hele dag analyses en verzint fantastische trainingen. Maar hij zorgde er vooral voor dat ik zin kreeg om hard te trainen. Dat ik daar plezier in kreeg. Omdat hijzelf ook zoveel plezier heeft in het trainen. Hij is meer dan een trainer geweest, ook een vriend. Door hem kwam de topsport in mij.

En dus vind jij het niet erg om elke dag om half zes op te staan.

Nu ik onder de bondscoach train, sta ik om half zes op, maar vroeger, toen ik nog bij Robin was, stond ik om kwart over vier op. Vijf ouchtenden in de week.

En dat vond je niet erg?

Nee. Ik was de enige die 's ochtends energiek was. Sommige mensen vonden het heel vervelend, maar ik schreeuwde altijd: 'jongens, kom op, hè! Wakker worden met zijn allen!' Als ik de anderen zag was mijn dag goed.

Een vreemde vraag misschien, maar: kun je beter zwemmen als je verliefd bent?

Ha ha. Daar heb ik serieus weleens over nagedacht. In ieder geval zwem je niet slechter. Behalve natuurlijk als je door de verliefdheid snel afgeleid bent. Ik heb nu een vriend waar ik echt dol op ben. Vroeger vond ik jongens of meisjes leuk, maar nu... Ik ken hem zeven maanden, en we zijn officieel vijf maanden bij elkaar. Ik zeg soms tegen hem – ik weet niet of hij het gelooft – dat hij de eerste is op wie ik echt verliefd ben. Hij studeert plantenwetenschappen en het is echt een hele slimme jongen. We zien elkaar één of twee keer in de week. En dat vinden we prima, we zijn niet zo'n moeilijke stel. We hebben allebei een druk leven.

Waarom noem je het nu verliefdheid en eerder niet?

Bij de vorige dacht ik dat ik verliefd was, maar dan stopte het na twee maanden. Maar bij deze jongen ben ik na zeven maanden nog steeds smoorverliefd. En het was ook liefde op het eerste gezicht. Oprecht. Ik zag hem...

Vertel!

Ik ontmoette hem eerst via Instagram en daarna via Tinder. In zijn bio had hij staan: wie gaat er een keer met mij een pizza eten op een bankje in de Uiterwaarden? En toen stuurde ik hem een bericht: ik wil met jou daar een pizza gaan eten. De Uiterwaarden is een natuurgebied. En toen hebben we daar twee, drie uur lang gelopen. We wisten nog niet veel over elkaar, maar alles kwam aan bod. Het was heel romantisch. De zon stond laag, er was een mooie rode lucht. Alles klopte.

En het bleef maar duren.

Ja, het was een lange dag. Die begon met een goede middag- en avonddate. Uiteindelijk hebben we samen pizza gegeten, maar niet op dat bankje. Dat moeten we nog steeds een keer doen.

Je bent even ergens wat gaan eten.

Nee, we hebben een pizza laten bezorgen. En we hebben samen naar een film gekeken.

Ergens in die eerste uren moet jij gedacht hebben: dit is wel heel erg leuk.

We hadden gewoon hetzelfde gedachtepatroon. Ik zoek altijd iemand met wie ik kan praten. En ik vond het een hele aantrekkelijke jongen. Daar begint het mee. Hij was nog leuker dan op zijn foto's. En die vond ik al zo mooi.

Maar jullie hebben dus lang gepraat.

Ja, ik heb heel erg mijn best gedaan.

Dan komt er een moment waarop je moet bedenken: ga ik nu naar huis, of straks pas?

Ja, dat was wel grappig. We hadden dus heel lang gepraat en pizza

gehaald en hadden een film gekeken. En na de film... Dat was zo'n mooi moment... De film liep af...

Welke film?

Over die jongens, in Italië.

Call Me By Your Name?

Ja, *Call Me By Your Name*.

Een droevige film voor een eerste date.

Ja, maar hij was ook heel toepasselijk. Twee jongens die elkaar leuk vinden, dus...

Moest je niet huilen? Iedereen huilt bij die film.

Het was niet makkelijk, maar ik had hem al een keer met mijn moeder gezien. Het is een van de beste films die ik ooit gezien heb. De aftiteling stopte, maar ik had natuurlijk al tijdens de film stiekem geprobeerd mijn hand te pakken. Het duurde wel tien minuten voordat ik dat durfde. Ik was eigenlijk nergens anders mee bezig. Ik zag die film wel, maar ondertussen ging het om onze handen. Ik pakte die van hem en toen sloot hij zijn vingers om de mijne. Dat zijn van die hele kleine dingetjes, maar het maakt zoveel indruk. Dat het gewoon gebeurt! Ik vond hem echt heel leuk, dus ik was nogal snel... Nou ja, niet snel, maar wel... open. Snap je wat ik bedoel? Ik ging er vol in, zeg maar.

Je bedoelt...?

De film stopte, en na de aftiteling kwam er zwart beeld. Daar hebben we toen dertig seconden naar zitten staren. Allebei. Wie kijkt er nou naar de aftiteling? En daarna nog naar dat zwarte beeld. Uiteindelijk heb ik de laptop dichtgeklapt en ik keek hem aan en toen... zoende ik hem. Maar ik was superbang, dus na vier of vijf seconden stopte ik en zei: 'O shit, wil je dit wel, vind je dit wel goed?' En hij zei: 'Ja, dit vind ik heel fijn.' Toen zijn we gaan doorzoenen. O, heerlijk man, ik kijk er vol blijdschap op terug.

Het zat dicht bij het goudenmedaillemoment.

Absoluut! Absoluut. En toen, nou ja, ik had geen zin meer om naar

huis te gaan, natuurlijk. Hij was daar een beetje terughoudend in en ik zat eigenlijk ook te twijfelen. Het was maar de eerste date. Ik ben dus gewoon naar huis gegaan. Het was wel laat, maar het kon nog. We waren allebei heel positief over de avond, dus we hebben in de drie maanden daarna zo'n zeven of acht dates gehad, en toen zijn we wat begonnen. Heel rustig aan.

Wie heeft er gezegd: zullen we het officieel maken?

Hij. En het was heel mooi. Hij woont in een studentenhuis en de keuken was nogal smerig. Dus ik zei: 'Als we wat krijgen maak ik die hele keuken voor je schoon.' Hij zei: 'Oké, daar houd ik je aan.' Op een gegeven moment hadden we een nacht bij elkaar geslapen en vroeg hij of ik even wat koffie wilde halen. Ik zei: 'Tuurlijk.' Kom ik terug, heeft hij een spons in zijn hand en zegt hij: 'Wil je alsjeblieft mijn keuken komen schoonmaken?' Dat was het begin.

En je had meteen door wat hij bedoelde?

Ja, absoluut. Hij was ook zo schattig toen. Het is een hele schattige jongen.

Hoe is het ontdekken van jouw biseksualiteit verlopen?

Mijn moeder dacht altijd al dat ik op jongens zou vallen. Toen ik het vertelde zei ze: 'Toen je twee was, dacht ik al...'

Toen je twee was?

Dat zei ze. Ze had natuurlijk een drieling, dus je merkt al snel dat er één wat andere dingen doet.

Want je broers zijn allebei hetero?

Klopt. Ze zei: 'Als moeder weet je dat.' En ik vind het heel fijn dat ze het al dacht, maar dat ze het me toch gewoon zelf heeft laten ontdekken. Ik had in groep zeven, groep acht verkeringen met meisjes. Maar ik was natuurlijk... ik wil niet zeggen dat ik een vrouwelijke jongen was, maar ik was altijd enthousiast over alles.

Enthousiast?

Ik was altijd heel vrolijk. Maar ik denk dat mijn moeder het gewoon

gemerkt heeft. Die heeft acht kinderen, dus die weet echt wel wanneer er iets net wat anders verloopt.

Julie zijn de jongsten.

Mijn moeder heeft vijf kinderen uit haar eerste huwelijk, die zijn allemaal veel ouder. En we zijn met z'n drieën best overheersend. Aanwezig. We maken ruzie, of we hebben het juist heel gezellig.

Julie zijn een superpower in huis.

O, verschrikkelijk, af en toe, als ik mijn moeder moet geloven. Maar ik denk niet dat er hele grote verschillen waren tussen ons, als kind. Misschien was ik wat zachter. Wat sociaal. Iedereen heeft zo zijn kwaliteiten, hoor.

Op het eind van de basisschool had je dus vriendinnetjes.

Ik was echt een meidenverslinder. Maar op een gegeven moment vond ik een jongen knap. Een jongen die ik goed kende. Nou ja, weet ik veel, dan vind je een jongen knap. Dan denk je: dat vindt iedereen wel eens. Alleen, daarna vond ik een andere jongen knap, en nog een andere jongen. Ik begon jongens leuk te vinden op dezelfde manier als ik bij meisjes had gehad. Ik kreeg een beetje kriebels. Maar ik hield het voor mezelf.

Waarom?

Ik weet niet. Het was voor mijn gevoel niet nodig om over te praten. Zeker niet toen ik twaalf, dertien was. Hoe ouder ik werd, hoe makkelijker het was om het te vertellen.

Maar was het feit dat je ook op jongens kon vallen alleen een constatering? Of was je er bezorgd over?

Ik was er wel licht bezorgd over. Omdat ik niet wist of andere jongens dat ook hadden. Ik dacht: ben ik de enige?

Sprak je met je broers over vriendinnetjes?

We waren alle drie wel een beetje gek op meiden. Nog steeds. Ik nu op jongens natuurlijk, en een beetje op meiden. Maar we spraken toen ook al wel over meisjes.

Dat van die jongens was alleen van jou.

Dat was echt voor mezelf. Maar mijn broertjes wisten voordat mijn moeder het wist dat ik op jongens viel. Tenminste... toen ik vijftien, zestien was begon ik langzaam weleens te zeggen dat ik een jongen knap vond. Ik ging het een beetje testen. En ik vroeg ook altijd aan ze: 'Ik kan toch gewoon zeggen dat een jongen knap is?'

Wat zeiden ze dan?

Ze zeiden: 'Ja, dat kun je gewoon zeggen.' Ze maakten er natuurlijk wel grapjes over, maar heel licht, helemaal niet confronterend. Ze hebben het altijd doorgehad. En uiteindelijk begon mijn interesse steeds meer te groeien... en uiteindelijk...

...was er een jongen op wie je verliefd werd?

Er bestond natuurlijk Grindr*. Dat weten we allemaal. En via die app had ik af en toe een afspraakje.

Grindr is eigenlijk 18+, toch?

Ja. Officieel, ha ha.

Hoe kende je Grindr?

Dat gebeurde op een grappige manier. Ik wist helemaal niets van Grindr. Maar ik werkte bij de Jumbo, achter de kassa, en op een dag vroeg een beetje vreemde, maar niet onvriendelijke man aan mij: 'Zit jij op Grindr? Zoek me op!' Ik was net zestien. Ik vroeg: 'Wat is Grindr?' Hij zei: 'Dat is een app op je mobiel, je moet hem downloaden.' Ik schreef het even op voor mezelf, en aan het einde van de dag zocht ik het op. Bleek het dus een app te zijn waarmee je met mannen kon daten. Ik was een vrolijke jongen aan de kassa. Ik maakte grapjes met de klanten, om gewoon een leuke werkdag te hebben. En ik denk dat die man iets doorhad. In elk geval ben ik op Grindr gaan kijken.

Het lijkt me nogal een stap om daarna iemand te gaan ontmoeten.

Ja, en ik weet mijn eerste keer afspreken nog. Het was met een jongen die ongeveer van mijn leeftijd was, iets ouder misschien. Maar het was ook zijn eerste keer. Dus dat was wel leuk. We hebben afgesproken en heel leuk gepraat. Überhaupt heb ik met al die dates altijd

eerst een goed gesprek gehad. Ik vind het fijn om elkaar gewoon te leren kennen. Of juist achteraf. Dan had je seks en daarna een heel gesprek. Ook omdat ik wilde weten hoe het allemaal zat. Maar ja, de eerste keer afspreken vond ik echt heel spannend.

Je wist al wel dat het een app is waarbij het veel mensen om de seks gaat.

Ik was natuurlijk heel kieskeurig, en je weet door de berichtjes die je stuurt al gauw hoe iemand is. En ik ben heel zelfstandig opgevoed, dus ik wist welke keuzes ik niet kon maken en welke keuzes wel.

Ik heb het idee dat jij over het algemeen vrij duidelijk weet wat je wilt.

Als ik iets wil, ga ik ervoor. Maar bij Grindr was het wel gek: je wilt het wel en je wilt het ook niet. Het is natuurlijk heel eng. Maar toen ik wist dat ik het een keer wilde ervaren, moest het gewoon gebeuren ook.

Als je dit allemaal te privé vindt, moet je het zeggen, maar daar kwam ook je eerste keer seks uit voort?

Nee, dat was al eerder.

O? Want je was al verliefd geweest?

Nou, nee, niet verliefd. Maar ik kende een jongen, een echte jongen-jongen, zal ik maar zeggen, een beetje stoer. Ik kende hem gewoon en iets in hem trok me aan. Op een gegeven moment waren we in mijn kamer aan het kloten, aan het stoeien en zo, en toen begon het opeens een beetje. Mijn broers waren beneden. En wij... waren gewoon dát aan het doen. Het was behoorlijk spannend. En ik vond het heel leuk met hem.

Je had daarvoor al weleens iets met meisjes gedaan?

Nee. Totaal niet. Dus ja, het gebeurde. Het is de eerste keer zo gek. Je weet niet wat je moet doen.

Maar je dacht wel: dit past bij mij.

Ik dacht vooral: ik heb hier plezier in. En daarna heb ik het echt wel heel vaak met die jongen gedaan. Heel bijzonder. Niemand had het door, behalve wij twee. Die spanning was ook leuk.

Hoe oud was je toen?

Veertien, denk ik.

Dat is best vroeg, toch?

Heel vroeg. Maar ik heb er geen spijt van. Ik deed het omdat ik het leuk vond, daar ben ik heel makkelijk in. Je moet natuurlijk al wel in staat zijn om te weten dat het goed voelt en dat het je eigen beslissing is. Als je twaalf bent, zou ik zeggen: wacht nog maar een tijd. Maar het hangt ook van je mentale staat af. Ik denk dat ik eraan toe was, ook fysiek, en ik denk dat ik die keuze kon maken voor mezelf.

Hoe lang heeft het geduurd?

Een jaar, denk ik. Ik zag hem zo eens in de twee, drie weken. Maar ik denk niet dat hij echt verliefd was.

Jij wel?

Nee.

Het was puur fysiek.

Ja, het was alleen, zeg maar, de seks. Daarnaast vond hij het allemaal maar ingewikkeld. Verder konden we het vriendschappelijk goed vinden. Lekker praten over alles, weet je wel, zoals jongens dat doen. Daarom was het ook zo fijn. En als ik niet naar hem toe ging, maakte het ook niet uit.

Waarom eindigde het eigenlijk?

Ik weet niet waarom het eindigde. Maar na die periode begon ik met Grindr.

Ben je in die tijd niet verliefd geweest op iemand?

Ik heb tussendoor wel wat vriendinnetjes gehad, misschien, maar niet heel serieus.

Wat was je bedoeling met de Grindr-periode?

Ik was totaal niet uit op alleen seks. Het leek me ook leuk om een jongen te ontmoeten op wie ik verliefd kon worden.

Is dat gebeurd?

Ja, nou ja, échte verliefdheid beleef ik nu dus pas. Maar ik ontmoette een jongen die in Friesland woonde. Een heel eind weg. Dat was mijn eerste, ja... serieuze relatie. Alleen denk ik dat ik te snel toehapte, dat ik nog niet echt nadacht. Ik wilde te veel en dan stopte het na een paar maanden gewoon weer. Dat is zo een paar keer gebeurd.

Was het in die tijd dat je het thuis verteld hebt?

Mijn hele familie, ook mijn oudere broers en zussen, hadden al vermoedens. Ze zeiden: 'O ja joh, gekkie, dat wisten we allang.' Maar ze hebben het me lekker zelf laten ontdekken. Zoals het hoort.

Maar eerst heb je dus het gesprek met je moeder gehad.

Ja, dat was wel apart. Ik zal al een tijdje op Grindr. En toen sprak ik met een jongen via Instagram. Maar ik had eerder op de dag per ongeluk op de iPad van mijn moeder ingelogd en was vergeten Instagram af te sluiten. Ik sprak dus 's nachts weer met hem, via mijn mobiel, het was een uur of één. In bed, want je wilt niet met een leuke jongen praten waar je ouders bij zitten. En mijn moeder, die ook in bed lag, hoorde de hele tijd op haar iPad berichtjes binnenkomen, omdat ook daar mijn Insta nog openstond. Ze keek vluchtig, en zag dat de batterij nog maar één procent had, dus ze dacht: die gaat vanzelf uit. Maar hij bleef maar geluid geven, van al die berichten van mij. En toen was ze nieuwsgierig. Ja, dat begrijp ik wel. Ik neem het haar absoluut niet kwalijk. Het was haar iPad. Achteraf ben ik juist heel blij dat ze het gezien heeft. De volgende dag, het was bijna kerstavond, lag ze op bed, ze was niet zo lekker. Ik ging naar haar toe, je weet wel, even bij haar liggen, wat ieder kind bij zijn moeder doet. En toen vertelde ze wat ze had gezien. En ik barsste een beetje in tranen uit.

Schrok je?

Ik wist niet wat ik moest doen. Ik schaamde me, maar ik was ook heel blij dat ze het had gezien. Ik durfde steeds niet tegen mijn moeder te vertellen dat ik jongens ook leuk vond, en op deze manier maakte zij het makkelijk voor me. Ik liep er echt al heel lang mee. Zeker drie jaar. Kijk, we zijn een heel open gezin, en iets als dit zal mijn moeder me nooit kwalijk nemen. Maar er zelf over beginnen was toch een stap te

ver voor mij. En toen zag ze het, en ze begon erover, en ik huilde, en het was zo goed, want mijn moeder was heel lief en heel blij. Ja, ze was blij. Dat we er eindelijk over konden praten. Zij had natuurlijk al heel lang gemerkt dat er iets aan de hand was, maar ze wilde me de ruimte geven. En zo was het echt perfect.

Dat was een bepalend moment in je leven.

Absoluut. Ik zei tegen mijn moeder: ‘Wil jij het alsjeblieft aan papa vertellen?’ Dat durfde ik niet alleen. En toen heeft ze het aan de hele familie verteld. Ook aan mijn oudere broers en zussen, als die kwamen eten. En die stuurden me allemaal appjes, of ik kwam ze tegen, en dan hadden we het erover. Het was allemaal goed, en ik was superblij.

Hoe werd het geformuleerd?

Ik noemde het toen zelf biseksueel. Mensen zeggen af en toe tegen me: ‘Maar je vindt toch gewoon jongens leuk?’ Dan zeg ik: ‘Je mag denken wat je wil, maar ik zeg zelf dat ik jongens en meisjes leuk vind.’ Nou ja, af en toe zeg ik ook wel dat ik gay ben. Ik ga er niet moeilijk over doen.

En je broers? Die wisten het al eerder, zei je.

Die hadden het natuurlijk tussendoor al begrepen. Maar ik heb die zelfde avond met ze gepraat. Het was kerstavond geweest, er waren wat mensen langsgelkomen. We zaten, om middernacht ongeveer, met zijn drieën op de bank. Ik zei: ‘Jongens, ik moet jullie iets vertellen. Ik val op jongens en meisjes.’ Hun eerste reactie was: ‘Dat wisten we natuurlijk al.’ En meteen daarna zeiden ze: ‘Als ook maar iemand je pijn doet, bel je ons en we staan binnen twee seconden naast je.’ Dat moment zal ik nooit meer vergeten. Ze waren heel zorgzaam. Daar ben ik echt zo blij mee. Op dat soort momenten heb je je broertjes nodig. Ik denk dat ik geen betere coming-out had kunnen hebben.

Wat mooi, Querijn.

Ja, maar ik ben bevoorrecht. Er zijn zoveel mensen die niet uit de kast kunnen komen. Ik ben dus iemand die uit de kast kan komen, omdat ik al die liefde om me heen heb. Mijn familie zal er altijd voor mij zijn. Een voorbeeld: als ik zo’n Grindr- of Tinderdate had, dan wilde een van mijn broers altijd dat ik hem liet weten waar ik was, en hoe laat ik

weer terug zou zijn. We hadden een afspraak om op een bepaalde tijd een berichtje te sturen, en als ik dat niet deed, was het foute boel. Hij hield dat ook echt bij. Is altijd goed gegaan natuurlijk. Mijn ouders hebben voor ons een open wereld gecreëerd. Met heel veel kansen.

Hoe ben je binnen de sport omgegaan met je biseksualiteit?

Ik was er wel bang voor. Ik wist natuurlijk dat het bij voetballers gekkenhuis is als er ook maar één woord over wordt gesproken. Maar ik wil juist zeggen dat ik vind dat je ervoor uit moet komen. Hoe eerder je dat doet, hoe minder het aan jezelf vreet. Ik heb er drie jaar last van gehad, maar er zijn mensen die er op hun veertigste nog niet open over durven zijn. Ik heb het een tijdje na die kerstdagen, toen we met de training begonnen, gewoon gezegd. Ik zei: ‘Ik heb een vriend.’ Want die had ik inmiddels. Ik had zo’n goede band met de zwemmers en zwemsters daar. Het zijn nog steeds vrienden, ik zag ze vier, vijf uur op een dag en we deelden alles met elkaar. Ze zeiden niet eens: ‘O, een vriend?’ Nee, ze vroegen: ‘Wat leuk, hoe heet hij?’

Is het daarna op de een of andere manier nog ter sprake gekomen?

Niet op serieus niveau. Ik ben de enige die binnen het topzwemmen uit de kast is. Voor zover ik weet. Maar het is ook geen taboe. Denk ik. Al snap ik wel dat mensen er moeite mee hebben. Maar voor mij is sport bijna mijn familie, en je wilt graag dat je familie dit soort dingen van je weet.

In de aanloop naar dit gesprek zei jij twee dingen. Aan de ene kant: ik hoef niet bekend te staan als de biseksuele zwemmer. Maar ook: ik wil het graag doen, want ik vind het belangrijk dat mensen er open over kunnen zijn. Kun je dat toelichten?

Het liefst wil je natuurlijk ook niet bekendstaan als ‘die paralympische sporter’. Snap je wat ik bedoel? Als ik met mensen praat zeg ik altijd: ik ben een sporter, en ik hoop volgend jaar naar de Spelen te gaan. Eigenlijk hoor ik ‘Paralympische Spelen’ te zeggen. Ik doe dat niet omdat ik me ervoor schaam of zo, maar ik heb weleens het gevoel dat mensen bij de Paralympische Spelen denken: ah, ja, oké. En bij de Olympische Spelen: Zo! Maar het is precies hetzelfde. Geloof mij. Ik wil gewoon geen stempel. En dat is hetzelfde met biseksualiteit. Ik hoef

geen biseksuele sporter te zijn. Ik wil niet dat mijn naam wordt genoemd en dat er meteen wordt gezegd: 'Dat is die homo.' Ik zeg toch ook niet over iemand anders: 'Dat is die heterosporter!' Eigenlijk zou je het helemaal niet hoeven te vertellen. Aan niemand.

Ik snap wat je bedoelt.

Ik denk dat we gelijk zijn. Maar dat is natuurlijk nog steeds niet door iedereen geaccepteerd. Heel af en toe realiseer ik me dat ik volgens sommige mensen hand in hand met een vriendin hoor te lopen. Maar verder denk ik er helemaal nooit over na, en loop gewoon hand in hand met mijn vriend.

Want dat doen jullie.

Absoluut.

Omdat het leuk is om hand in hand te lopen.

Nee, omdat we van elkaar houden.

Niet omdat je denkt: het is belangrijk dat we het tonen aan de wereld.

Nee. We willen helemaal niet laten zien dat we gay zijn. We willen gewoon laten zien dat we van elkaar houden. Net als wanneer je hetero bent. Dan loop je hand in hand omdat je van elkaar houdt, niet omdat je wilt laten zien dat je hetero bent.

Tegelijkertijd laten jullie je ook niet tegenhouden.

Nee, natuurlijk niet. Dat zou een gekke gedachte zijn. En dat is hetzelfde voor mijn sport. Ik ga niks verbergen, maar ik denk ook niet de hele tijd: o, diegene heeft één been, en die daar heeft één hand. Een olympische zwemmer denkt ook niet: ik zwem hier nu, en al mijn teamgenoten hebben géén handicap. Snap je wat ik bedoel?

Komend jaar wordt belangrijk voor je – met name de kwalificatie voor de Spelen.

Er zijn in totaal drie kwalificatiemomenten, een is al in december, en daarna zijn er twee hele belangrijke in april.

In april ben je ook een jaar samen met je vriend.

Op 28 april. Dus april wordt een mooie maand, als het aan mij ligt.

En school?

Ik doe nu zelfstudie. Dus ik hoop aan het einde van het jaar drie vakken van de havo te hebben afgerond. En volgend jaar hoop ik de andere vier vakken te doen. Maar het eerste doel is toch wel om de Spelen te halen. Als dat lukt, klopt er iets in mijn leven. Nu ontbreekt er nog iets. En is het niet deze keer, dan over vier jaar.

De laatste vraag. Waar sta jij over een jaar of vijf?

Dan moet ik goud halen op de Paralympische Spelen van 2024, in Parijs. Dat heb ik mezelf ten doel gesteld. Zo zie ik dat voor me: in 2020 meedoen en voor het klassement gaan, en in 2024 goud halen. Dat wil ik.

Hoe ziet je leven er tegen die tijd verder uit?

Ik hoop dat ik dan op mezelf woon. Dat ik dan nog samen ben met mijn vriend, laten we dat vooropstellen. En ik hoop dat ik dan nog kan zwemmen.

Want is er een prognose, wat de ziekte betreft?

Ze zeggen dat het steeds erger wordt.

Maar tegelijkertijd heb jij in de laatste jaren bewezen dat jij de omweg om de pijn en de vermoeidheid heen steeds beter kunt nemen. Precies.

Betekent dat ook dat je minder bang bent voor het verloop van de ziekte?

Daar ben ik totaal niet bang voor. Ik denk er nooit aan. Of ik ooit in een rolstoel terechtkom zal mij worst wezen.

Echt?

Het is natuurlijk heel vervelend, maar ja... wat kan ik eraan veranderen? Als ik me daar nu druk over ga maken, kan ik niet vrijuit leven.

Dan neem je gewoon de allermooiste, allersnelste rolstoel ter wereld. Juist. En ik hang de hele dag die gouden plak om mijn nek.

MARIJKE

KLINKT ALS VERLIEFDHEID

Voor het eerst jouw lippen op haar lippen –
en er bolt meteen een vloedgolf in je kop,
met daarop, even nog, wat sloopjes,
god, gebod en zonde,
maar die slaan kletterend te pletter
op haar klippen, op jouw klippen,
elke liefde is een nieuwe zee.
En elke zee heeft eigen adem,
een eigen lichaam,
eigen lach.
En elke dag
zal vanaf nu voor jou een kade zijn,
een strand.

Voor het eerst haar hand over jouw huid –
en daaronder strekt zich ogenblikkelijk een ruimte uit,
er schuilt opeens een universum in je buik,
je blijkt te kunnen buitelen,
gewichtloos ben je,
en alle oordelen en plichten
blijven achter zonder brandstof,
zonder lancering
of ontstekingsknal,
elke liefde is een nieuw heelal.
En elk heelal heeft eigen vrijheid,
eigen eeuwigheid,
eigen licht.
En vanaf nu
zul jij met ogen dicht
de tijd in kunnen reizen.

Voor het eerst een ochtend in het paradijs –
en alles schikt zich zomaar
in een nieuwe orde,
hier wil je voortaan wakker worden,
in haar geur,
haar grapjes,
haar geluiden,
elke liefde is een nieuw scheppingsverhaal.
En elk verhaal heeft eigen duiding,
eigen taal,
een eigen waarheid
om voor altijd bij te blijven.
En vanaf nu zul jij
het zelf
mogen schrijven.

KLINKT ALS VERLIEFDHEID

MARIJKE (20, zij/haar)

groeide op in een gelovig gezin en studeert nu aan een University College.

Stel dat ik je drie jaar geleden had gesproken, wat zou dan het grote verschil met nu zijn?

Drie jaar geleden was ik zeventien. En dat is de leeftijd waarop ik besefte – of eraan toegaf – dat ik lesbisch was. Dat was echt een ommekeer.

Dus zeventien was een sleutelleeftijd?

Zeventien, en veertien. Op mijn veertiende werd ik voor de eerste keer verliefd. Ik heb drie jaar geworsteld, als je dat zo kunt noemen. En op mijn zeventiende dacht ik: o, shit, het is echt waar, ik ben echt lesbisch. Toen heb ik eraan toegegeven. Dus ik denk dat ik toen, in vergelijking met nu, een stuk onzekerder was, er was schaamte, alles rondom mijn seksualiteit was pijnlijker. Niet dat het nu perfect is.

Kun je wat vertellen over hoe je opgroeide?

Ik groeide op met een vader, een moeder en twee zusjes. Eentje ouder, eentje jonger. Ik ben geboren in een gereformeerd gezin, orthodox-christelijk, protestants, dus elke zondag naar de kerk. Ik ben gedoopt in de Gereformeerde Gemeente en ook altijd naar reformatorische scholen gegaan.

Ook naar een reformatorische middelbare school.

Ja, qua gelovige cultuur was die het zwaarst.

En 'zwaar' houdt in dat er bijvoorbeeld bepaalde kledingvoorschriften waren.

Veel tradities, veel kledingvoorschriften, veel regels. Onderscheid tussen man en vrouw, dat soort dingen.

En jij was dus zo'n meisje dat in een rok naar school moest.

Klopt, en er waren ook andere regels. Je mocht bijvoorbeeld lange tijd geen legging dragen, omdat dat een broek zou zijn. Ik heb dat altijd wel gedaan, dus dan werd ik aangesproken en moest ik mee naar de conrector. Gedoe en gezeur.

Je hebt serieus straf gehad vanwege een legging?

Ja. Maar mijn ouders zijn iets minder zwaar dan de school, dus toen heeft mijn moeder de school gebeld.

Er waren ook bepaalde denkbeelden die wel en niet mochten.

Veel daarvan weet ik nog heel goed. Ik was vijftien en de docent economie zei dat je, als je biseksueel bent, eigenlijk een aandachtsprobleem hebt. Je wilt zoveel mogelijk mensen naar je toetrekken. Een paar jaar later heb ik daar een gesprek met hem over gehad.

Hoe verliep dat?

Dat was in mijn laatste jaar, ik was achttien. En toen zag ik hem op de gang lopen. Ik moest eigenlijk naar de les. Ik zei: 'Mag ik ergens met u over praten? U heeft ooit eens iets gezegd wat me heel erg heeft gestoord.' Toen gingen we in een leslokaal zitten en hebben we twee uur gepraat. Hij moest huilen. Het is een heel emotionele man. We hebben het gehad over lesbisch zijn, homo zijn. Hij vond het allemaal heel zwaar voor mij.

Waarom moest hij dan huilen?

We gingen zitten en ik zei: 'U heeft ooit gezegd dat biseksueel zijn aandacht vragen is. En daar ben ik het niet mee eens.' Toen vroeg hij: 'Ben jij dan ook andersgeaard?' Ik zei: 'Ja, dat ben ik.' Hij zei: 'O, dit is de eerste

keer dat ik iemand tegenkom die andersgeaard is.' En toen kregen we een gesprek waarin hij zei dat het zo lastig moest zijn voor christelijke homo's om het niet te mogen uitleven. Hij bad voor me, en tijdens het gebed moest hij huilen: 'Wilt U met Marijke zijn? Het moet zo zwaar voor haar zijn.' Hij geloofde toch dat homoseksualiteit een zonde was.

Hoe reageerde je?

Nou, ik was het daar niet mee eens. Nu heb ik het wat minder, maar in die tijd kon ik het nog goed accepteren als mensen het er niet mee eens waren. Dan dacht ik: oké, dit is jouw mening. En wat ik heel fijn vond, was dat hij aan het eind van het gesprek zei: 'Dankjewel, je hebt echt mijn ogen geopend. Ik ga beter nadenken voordat ik dit soort dingen in de les zeg.'

Maar wat is nu achteraf je oordeel over deze man?

Mijn oordeel... Nee, ik heb geen oordeel. Hij mag dit best denken, maar ik vind het gewoon vervelend dat docenten zo'n macht hebben over leerlingen. Dat ze zoveel dingen kunnen zeggen in de les en daar gewoon mee weg kunnen komen. En mijn oordeel is dus: denk er eens beter over na. Maar ik ben niet boos op deze man.

Want hij luisterde in ieder geval naar je en hij nam de tijd.

Ja, dat vond ik belangrijk. En het was een heel aardige man. Er zijn docenten met wie ik nooit heb gepraat, ook al hebben ze heftige dingen gezegd. Een vrouw bij maatschappijleer zei een keer: 'Tegenwoordig is het hip om uit de kast te komen. Dan krijg je lekker veel aandacht.' Toen was ik heel boos, maar ik was ook te bang. Nu had ik gezegd: 'Mevrouw, dat neemt u terug of ik ga de les uit.'

Dat heb je nooit gedaan, de les uitgelopen?

Nee. Ik wist wel dat er een wereld buiten de refo-wereld was, maar ik was er nog nooit mee in aanraking gekomen. Toen was dát mijn wereld. En als je dan de les uitloopt, gaat iedereen je veroordelen en dat is heel eng.

Heb je dat gesprek met die docent met je ouders besproken?

Ik ben altijd een prater geweest, en vooral in het begin, toen ik net

wist dat ik lesbisch was, wilde ik mensen beïnvloeden en hoopte dan dat ze iets beter nadachten. Dus ik heb het met mijn ouders wel over dit soort dingen gehad.

Waren zij het met hem eens?

Tot op de dag van vandaag vinden ze het lastig dat ik lesbisch ben. Dat laten ze nog steeds wel merken. Dus ze zijn het eens met die docent, maar ze vinden het ook goed van mij dat ik met hem in gesprekken gegaan. En dat we hebben gebeden en uit de Bijbel gelezen hebben vinden ze ook heel fijn.

Laten we naar die andere leeftijd gaan die belangrijk voor je was: veertien.

Toen was ik heel anders. Ik wilde heel graag geloven en bekeerd zijn. Ik was altijd bang dat ik naar de hel ging. Ja, ik was een angstig meisje. Maar ik was wel overal in geïnteresseerd.

Had je veel vriendinnen?

Jawel, ik had altijd wel vrienden. Maar rond die tijd zit je midden in de puberteit, dus meisjes gaan bepaalde kleding dragen, hakjes waren toen heel erg in. Dat deed ik ook, terwijl ik me er helemaal niet prettig bij voelde. Ik hield van voetballen. En de meisjes gingen naar de voetballende jongens kijken. Ik dacht: moet ik nou naar die jongens gaan kijken? Ik wil zelf voetballen! Dat vond ik echt heel irritant. Maar ik heb wel hakjes gedragen en oorbellen en make-up en zo. Heel onprettig, maar ik wilde erbij horen.

Wanneer begonnen de veranderingen?

Op een gegeven moment werd ik verliefd op een meisje uit mijn vriendengroep. Maar rond die tijd geloofde ik nog dat homo zijn niet echt was. Ik dacht altijd: waarom willen mensen homo zijn? Ik snapte dat niet. Ik was nog nooit verliefd geweest op een jongen, en haar vond ik superleuk. Maar ik begreep toen niet waar dat door kwam. Ik moest altijd aan haar denken, had altijd heimwee naar haar, ik wilde met haar knuffelen. Niet zoenen, dat was raar. Maar ik hield van haar en ik hoopte dat zij ook zo over mij dacht. Daar heb ik best een tijd mee rondgelopen. Tot ze me op een dag vroeg: 'Hé, ben jij verliefd op

iemand? En op wie dan?' Ik zei: 'Dat wil ik niet zeggen.' Toen heeft ze de hele les en de hele pauze aangedrongen, en uiteindelijk zei ik: 'Ik ben verliefd op een meisje.' Ze zei: 'O, echt waar? Op wie dan?' En toen heb ik gezegd: 'Op jou!' Ze zei: 'O echt? Wat erg! Ik vind het zo erg voor je!' En ik schrok, want ik dacht echt dat ze hetzelfde voelde voor mij. Maar dat zei ze niet, ze zei niet: ik ben niet verliefd op jou. Nee, ze zei: 'Wat erg voor je.' Alsof ik haar had verteld dat ik een ziekte had.

Maar we slaan wat over, want je was het dus inmiddels 'verliefdheid' gaan noemen.

Ik weet het niet meer goed. Ik was zo naïef, ik dacht nooit aan het woord 'lesbisch' of zo. Ik dacht niet aan de consequenties. Ik dacht gewoon: zij vindt mij ook leuk, dus dan kan ik het toch gewoon zo noemen? Misschien kunnen we iets proberen of zo? Ik weet niet? Maar door haar reactie begon ik te begrijpen: o, dit kan helemaal niet, dit mag niet. Dus toen ik thuiskwam uit school heb ik haar meteen een berichtje gestuurd: *Sorry, ik weet niet precies wat ik dacht, ik had een beetje een rare bui. Ik vind je gewoon heel erg leuk als vriendin, maar ik ben niet verliefd op je.* Toen schreef ze: *O, ha ha, maakt niet uit, helemaal niet erg.*

Dat moet een verschrikkelijke dag zijn geweest.

Het was heel stressvol. Ik had het tijdens de eerste pauze tegen haar gezegd. We hadden die dag ook gym, en ik kon echt niet naar haar kijken. Ik dacht de hele tijd: O, shit, nu denkt ze dat ik verliefd op haar ben. Ik heb me blootgegeven en zij vindt dat heel erg.

Toen jij haar een bericht had gestuurd en zij reageerde met: geen probleem, was er toen een ramp voorkomen?

Ik was denk ik een beetje opgelucht, maar ik dacht: het wordt vanaf nu wel heel ongemakkelijk. En vanaf toen dacht ik ook: ik ben niet lesbisch. Dat kan niet, dat mag niet, dat is niet zo. Ik heb zeker drie jaar gedacht: wat is er anders aan mij? Ik had een dagboek waarin ik heel vaak schreef. Zo van: *Ik ben niet lesbisch, maar ik vind haar zo ontzettend leuk. Ik weet niet goed wat er aan de hand is.* Achteraf ben ik benieuwd hoe het was gelopen als ze had gezegd: 'Ik vind jou ook leuk.' Want ik was pas veertien, ik was nog een kind.